

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - ПЛОВДИВ

УТВЪРДИЛ:

ИСКРА МИХАЙЛОВА /п/

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Съгласувано с:

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ /п/

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР

П Л А Н

за контролната дейност на РИОСВ Пловдив през 2014 г.

Тамер Бейсимов /п/

Директор на РИОСВ - Пловдив

Съгласували:

Ганя Христова /п/

Директор на дирекция „ПОС“

Ваня Димитрова /п/

Началник на отдел „ККД“

Съдържание

Текстова част

1. Обхват на плана
  - 1.1. Период от време и географска област
  - 1.2. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, вкл. организационна структура
  - 1.3. Национални политики, приоритети и законодателство
2. Околна среда, дейности и инсталации
  - 2.1. Състояние на околната среда - екологични проблеми в района
  - 2.2. Контролирани дейности
  - 2.3. Контролирани инсталации
    - 2.3.1. Въздействие върху околната среда и изпълнение
    - 2.3.2. Съответствие със законодателството
3. Изпълнение на плана за преходната година
  - 3.1. Общите и специфични цели, които е трябвало да постигнем
  - 3.2. Изходна информация и резултати
  - 3.3. Оценка
4. Планирано изпълнение за годината
  - 4.1. Приоритети
  - 4.2. Общи и специфични цели
  - 4.3. Процедури за планови и извънпланови проверки
  - 4.4. Процедури за координиране с други контролни органи
  - 4.5. Процедури за преглед/актуализация

Приложение: Таблична част (таблици във формат Excel)

1. Регистри на обектите за контрол
  - 1.1. Регистър на всички обекти, подлежащи на контрол и проверки от РИОСВ
  - 1.2. Списък на планираните обекти за контрол през 2014 г.
2. Планирани проверки по компоненти и фактори на околната среда
  - 2.1. Въздух
  - 2.2. Води
  - 2.3. Почви
  - 2.4. Управление на отпадъците
  - 2.5. Защитени територии, защитени зони, биологично разнообразие и генетично модифицирани организми
  - 2.6. Контрол по предотвратяване на промишлено замърсяване
  - 2.7. Комплексни проверки

I. Текстова част

1. Обхват на плана

1.1. Период от време и географска област

Планът за контролната дейност на РИОСВ – Пловдив обхваща периода от 01.01.2014 до 31.12.2014 година.

РИОСВ – гр. Пловдив изпълнява функциите си на територията на Пловдивска област, и контролира следните 17 общини: Асеновград, Брезово, Калояново, Карлово, Марица, Пловдив, Първомай, Раковски, Родопи, Садово, Съединение, Хисаря, Кричим, Перушица, Стамболийски, Куклен, Сопот.

Пловдивска област е разположена в централната част на Южна България и заема 5972,9 кв. км. площ, което се равнява на 5.4% от територията на Република България. Тя е една от областите от природата региони в страната. Областта има население 676 023 души (по окончателни данни от преброяване 2011).

На север областта граничи с област Ловеч, на изток граница е област Стара Загора, на югоизток са разположени област Хасково и област Кърджали, на юг граничи с област Смолян, на запад граничи с област Пазарджик, на северозапад има обща граница с област София.

Областта има удобно транспортно географско разположение, разполага с висок природен, икономически и човешки потенциал, благоприятен биоклиматичен ресурс, защитени територии, високопродуктивни обработваеми земи, термоминерални води, изключително богато културно наследство.

Благоприятното географско положение на областта се допълва и от наличието на изградена инфраструктура за транспортен достъп. През Пловдив и областта преминават ЕТК № 8 и № 4 (ЕТК № 10 на територията на област Пловдив съвпада с ЕТК № 4).

Икономиката на Пловдивска област е добре представена на национално ниво. Основните сектори характеризиращи структурата на икономиката в областта са: производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия; металургия и производство на метални изделия; производство на текстил и облекла; производство на хартия и картони; производство на химически вещества, продукти и влакна; производство на машини и оборудване; производство на изделия от пластмаси.

Традиционно оформили се промишлени центрове са градовете Пловдив, Асеновград, Карлово, Стамболийски, Първомай, Сопот и Раковски. Аграрният сектор е свързан с развитието на интензивни производства: зеленчукопроизводство (включително и на ранни зеленчуци); овощарство; лозарство; зърнени и технически култури.

Пловдивска област се отличава с изключително богато биологично разнообразие. За опазването му, на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив са обявени 2 резервата, 33 защитени местности и 7 природни забележителности. В Пловдивска област са обявени 31 защитени зони по НАТУРА 2000, попадащи в териториалния обхват на

РИОСВ-Пловдив, като 12 от тях са защитени зони по Натура 2000 за опазване на дивите птици. Опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда, поддържането на разнообразието на живата природа гарантира участието на Република България в европейските и световни екологични мрежи и ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитените територии на индустриалните обекти и дейности.

1.2. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, вкл. организационна структура

Задачите, компетенциите и задълженията се определят от Правилника за устройството и дейността на РИОСВ.

При провеждане на своята дейност РИОСВ има регулиращи, информационни и контролни функции.

При осъществяване на **регулирущите** функции РИОСВ разработва или участва в разработването на документи в областта на опазването на околната среда и устойчивото ползване на природните ресурси и провежда на регионално равнище дейности, свързани с политиката на държавата в тази област.

При осъществяване на **информационните** функции РИОСВ разработва и участва в провеждането на дейности, свързани с: предоставяне на информация на обществеността в областта на околната среда; предоставяне на информация на средствата за масово осведомяване в областта на околната среда; повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда; поддържане на регистри и бази данни.

Контролните функции на РИОСВ включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол, свързан с прилагането на нормативните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат.

Функциите по **превантивен контрол** върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат, се осъществяват съобразно законовите и подзаконовите нормативни актове, включително и чрез издаване на решения, регистрационни документи, удостоверения, преценки, разрешителни, писмени становища, съгласуване на планове и проекти.

При осъществяване на функциите по **текущ и последващ контрол**, РИОСВ извършва проверки, наблюдения и възлага извършване на анализи от лабораториите към ИАОС в изпълнение на произтичащите от законовите и подзаконовите нормативни актове задачи.

При изпълнение на правомощията си по осъществяване на контрол, длъжностните лица от РИОСВ извършват проверки, съставят актове за установяване на административни нарушения, налагат принудителни административни мерки и съдействат за функционирането на Националната система за мониторинг на околната среда /НСМОС/.

Регионална инспекция по околната среда и водите – Пловдив осигурява провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на територията на област Пловдив (без община Лъки).

Численият състав на РИОСВ - Пловдив е 41 души, в т.ч. директор – 1 бр., обща администрация – 10 бр. и специализирана администрация – 30 бр., в т.ч. 1 бр. охрана на резерват.

Общата администрация е организирана в Дирекция „Административни, финансови и правни дейности“.

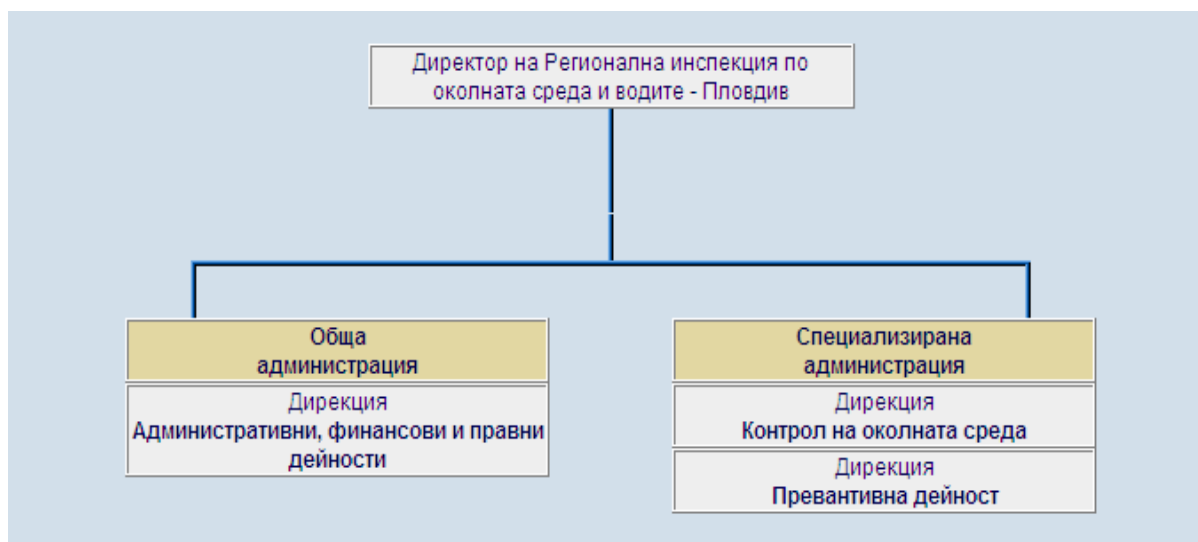
Специализираната администрация е организирана в две дирекции:

Дирекция „Контрол на околната среда“ – организирана в два отдела:

– Отдел „Контролна дейност“ с направления „Опазване чистотата на атмосферния въздух, вредни физични фактори и опазване на водите“, „Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването“ и „Екологична отговорност и доброволни ангажименти, опасни химични вещества и контрол на риска от големи аварии с опасни химични вещества“

- Отдел „Управление на отпадъците и опазване на почвите“

Дирекция „Превантивна дейност“ с направления „Екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда“, „Биологично разнообразие, защитени територии и зони“ и „Специализирани регистри“.

1.3.Национални политики, приоритети и законодателство

Дейността на РИОСВ, както и планирания контрол, е тясно свързан с националната политика, провеждана на регионално ниво съгласно стратегиите, програмите, плановете и съществуващото законодателство по околна среда.

РИОСВ – Пловдив се придържа изцяло към основните принципи на Министерството на околната среда и водите за открито управление, диалог с всички партньори, контрол и отчет пред обществото, политика за създаване на конкурентна среда за бизнеса,

прозрачни правила и облекчаване на процедури, разрешителни, регистрационни и съгласувателни режими.

Усилията на инспекцията са насочени към изпълнение на политиките, стратегиите и приоритетите на МОСВ.

Служителите на РИОСВ изпълняват своите задачи в съответствие с изискванията на действащото екологично законодателство

Националната политика и приоритетите в областта на околната среда се реализират основно чрез законодателството в областта на околната среда. Взаимовръзката му с нормативната уредба на Република България осигурява интегрирано управление на процесите, свързани с въздействието върху околната среда.

За постигането на устойчива околна среда в страната се изпълняват шест стратегически цели:

- Намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата и чиста енергия;
- Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода;
- Насърчаване на устойчивото потребление и производство;
- По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот;
- Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие;
- Формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото ѝ развитие.

В резултат на контролната дейност осъществявана от РИОСВ - Пловдив във връзка с привеждане в съответствие с изискванията на екологичното законодателство на обектите и дейностите, разположени на територията на област Пловдив, са постигнати следните резултати:

- по-голяма част от обектите с горивни инсталации и големите горивни инсталации са преминали към използване на природен газ, с което е преустановено изпускането емисии с наднормени концентрации по показатели прах и серен диоксид;
- прилагат се изискванията на най-добрите налични техники /НДНТ/ в обектите с издадени комплексни разрешителни;
- от страна на операторите са предприети действия по изграждане на локални пречиствателни станции за отпадни води /ЛПСОВ/, предимно в обекти от химическата и хранително-вкусовата промишленост;
- изградени са и са пуснати в експлоатация пречиствателни станции за отпадни води /ПСОВ/ в гр. Хисаря и гр. Сопот, строежът на ПСОВ гр. Карлово е възобновен; стартирано е строителството на градска пречиствателна станция /ГПСОВ/ – Раковски, ГПСОВ – Стамболийски и ГПСОВ – Кричим.

- дейностите в обектите с издадени разрешителни по чл. 104 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ се извършват при спазване на условията в тях;
- управлението на дейностите по отпадъците се привежда в съответствие с изискванията на екологичното законодателство; продължава изграждането на съоръжения за третиране на отпадъци, с което ще се реши проблема за всички общини в района; изпълнението на проекти за закриване и рекултивация на общински депа; почистване и опазване от замърсяване на населените места, общинската и републиканската пътна мрежа.

По отношение на ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие най-важният приоритет в дейността на МОСВ, респ. РИОСВ е доизграждането на европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“.

В изпълнение на този приоритет се финализираха процедурите по обявяване на защитените зони за опазване на птици и бе разработен План за управление на защитена зона „Оризища Цалапица“, със средства от Оперативна програма „Околна среда 2007-2013“ в рамките на проект *„Разработване на план за управление на защитена зона за опазване на птици BG0002086 „Оризища Цалапица“*.

Една от главните задачи на РИОСВ – Пловдив е разработване на планове за управление на защитените територии – изключителна държавна собственост, които са еталони на естествени екосистеми с изключително богато биологично разнообразие. В тази връзка, през 2012 г. РИОСВ – Пловдив разработи проект *„Дейности по опазване и устойчиво управление на резерват „Червената стена“ и поддържан резерват „Изгорялото гюне“*, който получи финансиране от Оперативна програма „Околна среда“. Дейностите по проекта се изпълняваха успешно през 2013 г. и ще приключат през 2014 г. с разработване и приемане на планове за управление на двата резервата.

С цел възстановяване и опазване на биологичното разнообразие в мрежата НАТУРА 2000 на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив през 2012 г. стартира изпълнението на и на още един проект, финансиран от Оперативна програма „Околна среда“: *„Възстановяване и поддържане на консервационно значими хабитати - естествени равнинни, лонгозни гори и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони „Трилистник“ (BG 0000289), „Градинска гора“ (BG 0000255) и защитена местност „Находище на блатно кокиче“ с. Градина“*. През 2013 г. дейностите по проекта се изпълняваха успешно, през 2014 г. предстои приключване на проекта.

Нормативната уредба се урежда с приетите закони, наредби, инструкции и методики по опазване на околната среда. На интернет страниците на МОСВ и РИОСВ могат да се намерят действащите към момента нормативни актове.

През 2013 г. са направени промени в:

- Закона за опазване на околната среда в частта, касаеща обектите и дейностите попадащи в обхвата на приложения № № 1, 2, 3, 4 и 8;

- Закона за чистотата на атмосферния въздух в частта, касаеща намаляване на емисиите от летливи органични съединения /ЛОС/, големи горивни инсталации /ГГИ/ и озоноразрушаващи вещества /ОРВ/;
- Закона за водите /ЗВ/;
- Наредба №1/2011г. към ЗВ;
- Наредба №2/2011г. към ЗВ;
- Наредба за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на индивидуалните емисионни норми и ограничения към ЗООС
- Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци /МРО/;
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки;

Приети са изцяло нови Наредби, подзаконови нормативни документи към Закона за управление на отпадъците /ЗУО/;

- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (обн. ДВ., бр.2 от 08.01.2013 г.);
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (обн. ДВ., бр.2 от 08.01.2013 г.);
- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (обн., ДВ, бр.7 от 25.01.2013 г.);
- Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр. 36 от 16.04.2013 г.);
- Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр.111 от 27.12.2013 г.);
- Наредба за разделно събиране на биоотпадъците (обн. ДВ, бр.107 от 13.12.2013 г.);
- Наредба за третиране на биоотпадъците (обн. ДВ, бр.92 от 22.10.2013 г.);
- Наредба № 3 за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид (обн. ДВ, бр. 49/04.06.2013 г.);
- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр.80 от 13.09.2013 г.);
- Наредба № 2 от 22 януари 2013 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр.10 от 05.02.2013 г. изм и доп. ДВ, бр.86/01.10.2013 г.);

- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (обн. ДВ, бр.100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

Направените промени в екологичното законодателство са свързани с облекчаване някои регулаторни режими, въвеждане на механизми, гарантиращи устойчиво управление на дейностите, оказващи влияние върху околната среда.

С правилното прилагане на законодателството и въвеждане на европейските практики при осъществяване на контролната дейност, РИОСВ ще постигне по-висока степен на прозрачност и публичност, както и гарантиране на по-добро опазване на околната среда и здравето на хората.

2. Околна среда, дейности и инсталации

2.1. Състояние на околната среда - екологични проблеми в района

Екологичните условия в региона се формират от взаимодействието и взаимното влияние на определени природни и антропогенни фактори.

Основните антропогенни фактори, които оказват влияние върху качествата на околната среда са: промишлеността, транспорта, бита, употребата на изкуствени торове и пестициди в селското стопанство, нерегламентираните сметища, нерегламентирано третиране на отпадъци /запалване/, незаконен добив на инертни материали, състояние на пътната и канализационната инфраструктура в населените места, шума, нерегламентираното бране на защитени лечебни растения и лов на защитени видове птици и животни. Тези компоненти и фактори влияят върху състоянието на атмосферния въздух, водите, почвите и биоразнообразието.

Част от общините се характеризират с добро качество на околната среда, което се определя от липсата на крупни промишлени замърсители, земеделие основаващо се на традиционни методи, туризъм, както и на благоприятни климатични условия.

Състоянието на атмосферния въздух в гр. Пловдив, гр. Асеновград и гр. Куклен се следи непрекъснато чрез автоматични измервателни станции (АИС), които са част от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС). На база регистрираните данни в АИС и направения анализ районът на „Агломерация Пловдив“ е определен като район, в които нивата на замърсителите PM_{10} , $PM_{2,5}$, ПАВ, NO_2 /в непосредствена близост до основните пътни артерии/ и Cd превишават установените норми и/или нормите плюс определените допустими отклонения от тях.

За РОУКАВ - Агломерация Пловдив са изготвени и приети актуализации на Програми по КАВ, както следва:

- *Община Пловдив:*
  - по показатели PM_{10} , NO_2 /в непосредствена близост до основните пътни артерии/, приета от Общински Съвет с Решение с № 223, взето с Протокол №15/ 16. 06.2011г.;

- по показатели РМ 2,5 и ПАВ, приета от Общински съвет с Решение №373 , взето с Протокол №17 от 17.10.2013 г.
- *Община Асеновград и Община Куклен* - по показател РМ₁₀, приета от Общински Съвет Асеновград с Решение с № 1271, взето с протокол №57/ 13.07.2011 г., приета от Общински Съвет Куклен с Решение с № 705, взето с протокол №93/ 16.05.2011 г.

Анализът от извършената моделна оценка на приноса на източниците на емисии към нивата на РМ₁₀ за територията на трите общини показва ограничено влияние на индустриалните източници по показател РМ₁₀. За територията на общините Асеновград и Куклен, разпределението на имисиите от промишлеността показва, че въпреки промяната в режима на работа на източниците в „КЦМ“ АД през 2010 г. и включването на нови източници, влиянието им върху населените места не се променя. Тяхното участие върху КАВ в Асеновград и Куклен е незначително – под 1%. Подобна е ситуацията и за Община Пловдив, като направените анализи показват, че преобладаващо за нивата на РМ₁₀ е влиянието на битовото отопление и транспорта, включително уносът на прахови частици от пътните настилки (т.н. вторично разпрашаване).

Инвентаризацията на емисиите на ФПЧ2,5 и Б(а)П също потвърждава доминиращата роля на комунално-битовото отопление на територията на Община Пловдив в годишната емисия. По отношение на ФПЧ2,5 комунално-битовото отопление участва със 73%, докато при Б(а)П участието му достига 98%.

Значително влияние върху КАВ за Агломерация Пловдив оказват климатичните и топографски условия. Районът се характеризира със сравнително ниска скорост на ветровете – под 50% от дните в годината са с «тихо време» (скорост на вятъра под 1 m/s). Друга важна особеност за Пловдив и района е температурна инверсия - 81% от дните в годината (294 дни) са с температурна инверсия – изключително неблагоприятна климатична особеност за разсейването на замърсителите. Дългогодишни наблюдения показват, че град Пловдив е място с най-голям брой дни в годината с инверсии в страната. Преобладаващите ветрове са с посока предимно от запад, югозапад.

Неблагоприятните метеорологични условия голям процент дни с безветрие и мъгли, водещо до задържане на замърсителите, рефлектират силно върху ниско емитиращите източници – транспорт (с целогодишно действие) и битово отопление (със сезонно действие).

Основните проблеми, свързани със замърсяването на атмосферния въздух са:

- използване на твърди горива в битовия сектор - ФПЧ10, NO_x, CO;
- неефективна система за разпределение на интензивния автомобилен транспорт, водеща до допълнително замърсяване с ФПЧ10, ФПЧ2,5, NO_x, CO;
- компрометирана прилежаща и пътна инфраструктура и неефективно почистване, водещо до постоянни дифузни емисии;

- неорганизирано емитиране на прахообразни материали от площни и площадкови източници;

Основни проблеми, свързани със замърсяването на водите:

- липсата на изградени селищни пречиствателни станции на агломерации с над 10 000 екв. ж., както и на такива от 2000 до 10 000 екв. ж.;
- липса на съоръжения за третично пречистване /отделяне на азот и фосфор/ на ГПСОВ – Пловдив, при заустване на отпадъчни води в зони обявени за чувствителни или във водосбор на чувствителни зони;
- липса на изградени канализационни мрежи в населени места от 2000 до 10 000 екв. ж. - на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив, са изградени и работят три градски пречиствателни станции за пречистване на смесена поток битови и производствени отпадъчни води - в гр. Пловдив, гр. Сопот и гр. Хисаря. През годината е констатирано превишаване на индивидуалната емисионна норма /ИЕО/ по показатели „общ азот“ и „общ фосфор“ на отпадъчните води след ГПСОВ – Пловдив, зауствени в Голям отводнителен канал /ГОК/ - Марковски колектор на 2,6 км. преди заустването му в р. Марица. Причината за това е липсата на съоръжения за третично пречистване /отделяне на азот и фосфор/ на обекта. През 2013 год. стартира изграждането на ГПСОВ в гр. Раковски, гр. Стамболийски и гр. Кричим със средства осигурени по ОП „Околна среда“;
- значително замърсяване на водоприемниците в района причиняват множеството животновъдни обекти в т. ч. кравеферми и ферми за угодяване на патици мюлари. Голяма част от постъпилите жалби и сигнали по компонент води са в резултат на нерегламентирано заустване на непречистени отпадъчни води

Основни проблеми свързани с отпадъците и почвите:

Проблемите, свързани с *управлението на отпадъците* на територията на инспекцията са: липсата на организирано сметопочистване на всички населени места в общините; наличието на нерегламентирани замърсявания; условия по съхраняване, оползотворяване или третиране на утайките от ПСОВ.

Изостава функционирането на регионалните системи за управление на отпадъците. Липсва ангажимент от страна на общините в осъществяването на разделно събиране на отпадъците.

Сериозни проблеми са биоразградимите отпадъци, които се депонират в депата и управлението на строителните отпадъци. Наличието само на едно депо за строителни отпадъци на територията на РИОСВ - Пловдив в с. Първенец води до неконтролно изхвърляне на отпадъците в контейнерите за битови отпадъци, на неразрешени места и образуване на нерегламентирани замърсявания.

С влизането в сила на новия Закон за управлението на отпадъците и подзаконовите нормативни актове към него, вкл. Наредбата за управление на строителните отпадъци /CO/ и за влагане на рециклирани строителни материали се регламентира предотвратяването и ограничаването на замърсяването на околната среда в резултат на третирането и транспортирането на CO.

Екологичен проблем се явява и съхранението на негодни за употреба препарати за растителна защита.

Основен проблем свързан с шума в околната среда са обособените смесени зони съгласно устройствените планове на населените места, където се наблюдава срастване на жилищна с производствена зона, което води до наслагване на фонов и промишлен шум и излагане на живеещите в близост до нива на шума близки и над граничните стойности за съответните зони и територии.

2.2. Контролирани дейности

Основните дейности заложи за контрол през 2014 год. са в сферата на: Цветна металургия; Опаковъчно стъкло; Опаковъчна хартия; Производство на топло и ел.енергия; Машиностроене; Металообработка; Металолееене; Химическа промишленост; Обработка на минерални суровини; Дървообработване; Текстилна и Обувна промишленост; Хранителна и Преработвателна промишленост; Нефтепреработваща – горива; Терминали за съхранение на горива; Депа на битови и опасни отпадъци и преработка на отпадъци, Озеленяване и др.

Въздействие върху околната среда и изпълнение

Контролиране на различните дейности се осъществява чрез извършване на превантивен, текущ и последващ контрол, съобразно изискванията, регламентирани в ЗООС, специализираните закони и подзаконовите нормативни документи.

Контролират се и дейности по третиране на битови, производствени и строителни отпадъци, дейности на обекти формиращи производствени отпадъчни води съдържащи опасни вещества, дейности и обекти с източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, дейности увреждащи почвите и земеделските земи, търсене, проучване, добив и преработка на подземни богатства, дейности свързани с производство, внос и употреба на опасни химични вещества и смеси, дейности в защитени територии и защитени зони, търговия с екземпляри от застрашени видове от дивата флора и фауна, както и ползването на лечебните растения.

По отношение на *атмосферния въздух* се контролират обекти с неподвижни източници на емисии на вредни вещества – големи горивни инсталации, горивни и производствени инсталации, включващи преработка на метали, нанасяне на покрития, употреба на летливи органични съединение, дистрибуция на бензини, съоръжения и дейности с вещества, които нарушават озоновия слой и флуорирани парникови газове.

Контролът се осъществява чрез проверки на място и по документи. Проверката на място включва контрол по отношение на експлоатацията на пречиствателните съоръжения, контрол по честотата на провеждане на собствен мониторинг, промяна във вида на използваните съоръжения.

Проверката по документи включва оценка на представени резултати от проведени собствени измервания – непрекъснати и периодични, по отношение съответствието им с нормите за допустими емисии, представяне на информация за инсталациите съдържащи озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове по вид и количество, планове за управление на разтворители по отношение на използваните количества.

Резултатите от оценката на месечните доклади от проведени непрекъснати измервания в обекти на „ЕВН Топлофикация“ ЕАД - „ТЕЦ Пловдив Север“ и „Монди Стамболийски“ ЕАД показват спазване на емисионните норми, определени с комплексните разрешителни. Превишения на нормите по показател серен диоксид се констатира при проведените собствени непрекъснати измервания /СНИ/ на точков източник № 7 от обособено оловно производство на „КЦМ“ АД.

Като цяло се налага извода, че засиления контрол, въвеждането и експлоатацията на ефективни пречиствателни съоръжения за опазване чистотата на атмосферния въздух и продължаващо въвеждане на газификация в промишлени обекти на територията, контролирана от РИОСВ-Пловдив води до спазване на установените норми, от страна на операторите. Този извод се налага и от направената моделна оценка при изготвянето на общинските програми по КАВ за Агломерация Пловдив, която показва, че влиянието на промишлените източници върху качеството на атмосферния въздух е около 1%.

По отношение на *отпадъчните води* - контролират се обекти с издадени разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води във воден обект и обекти с издадени комплексни разрешителни. Контролът по изпълнение на условията в разрешителните за заустване включва:

- вземане на проби за изпитване на отпадъчните води преди тяхното заустване;
- проверка на изпълнението на изискванията за провеждане на собствен мониторинг
- отчитане на количеството на заустваните отпадъчни води;
- проверка за заплащане на дължимата такса за замърсяване, за заустване на отпадъчни води в повърхностни води
- проверка за изпълнение на останалите условия в разрешителното,
- проверка за изпълнение на предписания, направени по време на предходни проверки;
- работата и състоянието на пречиствателните станции и/или локалните пречиствателни съоръжения за отпадъчните води.

Част от изградените локални пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води, поради недобра експлоатация, неритмично натоварване на производствените мощности и др. причини, работят с променлив ефект на пречистване,

което определя тези обекти като рискови обекти по компонент води. Те са поставени на засилен контрол, като се прилагат всички административно - наказателни мерки, предвидени в законодателството по водите и ЗООС за ограничаване на замърсяването от тях. Това са обекти предимно от хранително вкусовата промишленост, като по - големите от тях са:

- Цех за месодобив и месопреработка с. Бенковски на „Братя Къртеви“ ООД с. Радиново
- Птицекланица с. Милево на „Галус-2004“ ЕООД гр. София
- Птицекланица кв. Дебър гр. Първомай на „ТЕР- М“ ООД гр. Пловдив
- Предприятие за производство на млечни продукти /сладолед/ с.Бенковски на „Чичо Чарли“ ООД

За превишаване на индивидуални емисионни ограничения /ИЕО/ на основание на чл.69 ал.1 от ЗООС са наложени текущи санкции и съставени АУАН на основание чл.200 ал.1 т. 6 от ЗВ.

Съгласно условие поставено в разрешителното за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, „Елит-95“ ООД се задължава до края на 2014 год. да проектира и изгради ЛПСОВ на обект „Мандра“ с. Дълбок извор, община Първомай. През м. октомври 2013 год. се установи, че е преустановено заустването на отпадъчни води от обекта в р. Тополовска, с което е преустановено замърсяването на водите и.

Изпълнени са строителни работи по изграждане на нови съоръжения във връзка с разширение на ЛПСОВ на обект „Птицекланица“ кв. Дебър гр. Първомай на „ТЕР - М“ ООД гр. Пловдив. Очаква се финансиране за доставка на технологично оборудване.

По отношение на *отпадъците*:

На територията на РИОСВ - Пловдив всички населени места са обхванати в системи за сметосъбиране и сметоизвозване, като тази дейност в повечето общини е предоставена на оператори. Наличието на голям брой нерегламентирани замърсявания с битови и строителни отпадъци по населените места, както и недостатъчната дейност на общинските органи, създават допълнителен дискомфорт чрез разпространението на миризми, зарази и замърсяване на край селищните зони.

През 2013 г. усилено е упражняван контрол за недопускане образуването на нерегламентирани замърсявания. Във връзка с новите изисквания на влезлия в сила през м.юли 2012 г. Закон за управление на отпадъците се акцентира на проверките на търговски обекти по „продуктови такси полимерни опаковки“ и пунктове за изкупуване на отпадъци. През 2014 г. акцентът на тези проверки ще продължи, както и се предвиждат срещи с общинските администрации по отношение на новите задължения за разделно събиране на битови отпадъци най-малко: хартия, картон, пластмаса, стъкло, метал.

По отношение на фактора „шум“ през 2014г. са предвидени проверки за провеждане на контролни измервания на шума, излъчван в околната среда от промишлени обекти по предварително изготвени годишни графици, които са съгласувани с Регионална

лаборатория – Пловдив, към ИАОС – София, както и участия в проверки по изпълнение на условия и срокове в издадени комплексни разрешителни.

По отношение на *биологичното разнообразие*:

РИОСВ – Пловдив извършва контрол по опазването на:

1. Защитени територии и защитени зони – част от Националната екологична мрежа.

В тази връзка от една страна се извършва контрол по спазване на режимите на защитените територии – защитени местности и природни забележителности. РИОСВ – Пловдив стопанисва, опазва и охранява териториите – изключителна държавна собственост – резерват „Червената стена“ и поддържан резерват „Изгорялото гюне“. За 2014 г. са предвидени минимум по 2 проверки на резерватите, които попадат в категорията „високо рискови“.

От друга страна се извършва контрол по спазване на режимите на обявените защитени зони и условията поставяни в решения по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони.

2. Опазването на защитените растителни, животински и гъбни видове от флората, фауната и микотата на Република България, както и на тези, които са обект на ползване и търговия. Във връзка с това се извършват проверки на зоомагазини и пазари, както и проверки във връзка с разрешителни, издадени от министъра на околната среда и водите за изключенията от забраните на Закона за биологичното разнообразие.

3. Опазването на генетичните ресурси и разнообразието на растителни и животински видове извън естествената им среда – на контрол подлежи зоопарк Пловдив, който към настоящият момент е затворен за посетители, поради факта, че не отговаря на изискванията. През 2014 г. се предвижда една контролна проверка на зоопарка.

4. Регулиране на търговията с екземпляри от застрашени видове от дивата флора и фауна, съгласно Регламент 338/97 на Съвета на европейската общност, относно защита на видовете от дивата фауна и флора чрез регулиране на търговията с тях. За целта за тези видове се издават регистрационни карти, доказващи законния произход на екземплярите. Извършват се проверки в зоомагазини за евентуална продажба на екземпляри с недоказан произход.

5. Опазването на вековни и забележителни дървета – извършват се проверки на обявените за защитени на територията на РИОСВ - Пловдив вековни и забележителни дървета. В териториалния обхват на инспекцията има регистрирани общо 67 бр. вековни дървета, на които се извършват периодични контролни проверки и през 2014 г. са предвидени проверки на 36 от тях.

6. Опазване и устойчиво ползване на лечебни растения, вкл. и събирането и изкупуването на получаваните от тях билки. Във връзка с това се извършват проверки по: изпълнението на предвижданията на плановите документи - раздел „лечебни растения“ в общинските програми по околна среда и лесоустройствените проекти; спазването на специалния режим на опазване и ползване на лечебните растения;

дейността на билкозаготвителите в билкозаготвителните пунктове и складовете за билки; вида и количествата на билките за преработване; опазването на находищата и ползването на лечебните растения; лицата, които събират билки или генетичен материал, по отношение на вида и количеството, както и начините и средствата за събиране.

7. Контролиране на обекти, съгласно Закона за генетично модифицираните организми – извършва се по утвърден от МОСВ план – график.

Планирането на контролната дейност за 2014 г. е направено съгласно нормативните изисквания и съгласно приоритетите на РИОСВ - Пловдив за контролната дейност, чрез направен анализ на риска по отношение на въздействието на контролираните обекти върху околната среда, на база:

- изпусканите емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, води, повърхностно натоварване на почви от обектите емитери;
- изпълнение на условията поставени в комплексните разрешителни, решенията по ОВОС, решения по ОС, разрешителните по отпадъци и разрешителните, издадени по Закона за водите;
- изпълнение на мерките, посочени в становищата по екологичните оценки на планове и програми;
- изпълнение на условията поставени в разрешителните по чл. 104 от ЗООС;
- дейности свързани с управление на опасни химични вещества по прилагане на европейското законодателство;
- разработване, участие в разработване или съгласуване на стратегии и програми в областта на околната среда;
- местоположение и режим на работа на промишлени предприятия
- контрол по изпълнение на мерките, заложи в приетите общински програми:
  - по управление на дейностите по отпадъците;
  - по чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух за намаляване нивата на замърсителите;
  - по опазване на околната среда, съгласно чл.79 от ЗООС;
- прилагането на доброволните ангажименти по чл. 132 от ЗООС.

В тази връзка от предвидените за контрол през 2014 г. обекти са определени 40 бр. обекти с висок риск, 179 бр. обекти със среден риск и 439 бр. обекти с нисък риск на въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

Всички обекти, класифицирани като такива с висок риск са предвидени за проверка през 2014 г.

Съответствие със законодателството

Българското екологично законодателство успешно е хармонизирано със законодателството на Европейския съюз.

Националната политика зависи и от степента на прилагане на екологичните изисквания и стандарти от бизнеса, от единдействието с местните власти, както и от екологичната култура на всеки гражданин. Само с общи усилия е възможно тя да бъде изпълнена и да бъдат преодолени екологичните предизвикателства.

При осъществяване на контролните функции от страна на РИОСВ - Пловдив се цели:

- комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването на околната среда;
- недопускане експлоатация на обекти без необходимите за това разрешителни документи;
- спазване на поставените условия в разрешителните, издадени съгласно действащото законодателство;
- привеждане в съответствие на дейностите в контролираните обекти с екологичното законодателство.

Във връзка с влизане в сила на Закона за изменение и допълнение /ЗИД/ на Закона за опазване на околната среда отпада доброволния режим за издаване на комплексни разрешителни по реда на чл.117, ал.3 и респективно отпадат отговорностите и компетенциите на Регионалните инспекции по околна среда и водите произтичащи от режима.

Съгласно Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни, директорите на РИОСВ отменят с решение издадените комплексни разрешителни за инсталации извън обхвата на приложение №4 към ЗООС. В тази връзка Директорът на РИОСВ - Пловдив издаде Решение за отмяна на комплексно разрешително №1/2009г., издадено по реда на чл.117 ал.3 от ЗООС на „Интергаленика“ ООД, гр.Пловдив. След отмяната му отпадат отговорностите на РИОСВ - Пловдив за контрол по изпълнението на условията в издаденото комплексно разрешително.

2.3 Контролирани инсталации

Експертите на РИОСВ – Пловдив контролират експлоатацията на технологичните процеси и процесите на пречистване; големи горивни инсталации; инсталации, ползващи органични разтворители, озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове; условията в разрешителните за заустване; условията в разрешителните по отпадъците; комплексните разрешителни; дейностите с опасни химични вещества и условията в разрешителните по чл. 104 от ЗООС.

От страна на РИОСВ-Пловдив се извършва контрол на 22 бр. инсталации с издадени Комплексни разрешителни /КР/ по чл.117 от ЗООС както следва:

- „КЦМ“ АД гр.Пловдив с издадено КР №1-Н2/2013 г.- обект с висок риск –всяка година - предвиден за проверка за 2014 г.;

- „Агрива“ АД гр. Пловдив с издадено КР №23/2004 г. -обект с висок риск – всяка година - предвиден за проверка през 2014 г.;
- „ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ“ ЕАД - „ТЕЦ Пловдив Север“ с издадено КР № 34-Н1/2011 г. – обект със среден риск – извършена е проверка през 2013 г. и поради тази причина не е предвиден за проверка през 2014 г.;
- „ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ“ ЕАД – „ОЦ Пловдив ЮГ“ с издадено КР № 38/2005 г. – обект с нисък риск – не е предвиден за проверка през 2014 г.
- „Дружба стъкларски заводи“ АД, площадка гр. Пловдив с издадено КР №48-Н1/2010 г. – обект с висок риск – всяка година предвиден - за проверка през 2014 г.;
- „Инса ойл“ ООД, гр. Раковски, площадка с.Белозем с издадено КР №73-Н2/2013 г. - обект с висок риск – всяка година - предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Калцит“ АД гр. Асеновград с издадено КР №82/2005 г. – обект висок риск – предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Марицатек“ АД, гр.Пловдив с издадено КР №119-Н1/2006 г. – обект с нисък риск – предвиден за проверка през 2014 г., поради смяна на оператора и издадено актуализирано комплексно разрешително на новия оператор;
- „Пълдин газ“ ЕООД с. Войводиново с издадено КР №314-Н0/2008 г. – обект с нисък риск – не е въведен в експлоатация – не е предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Андип 92 - Андрей Павлов“ ЕТ, гр. Пловдив, площадка местност „Чалтика“, землище на гр.Асеновград с издадено КР №316-Н0/2008 г. – обект с нисък риск – не е предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Аеркок“ ООД, гр. Шумен, площадка с. Трилистник с издадено КР №294-Н0/2008г. - обект с нисък риск – не е предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Оскар - Кирил Николов“ ЕТ, гр. Пловдив, площадка с.Житница с издадено КР №331-Н0/2008 г.- обект с нисък риск – не е предвиден за проверка през 2014 г., поради това, че оборите са разрушени напълно, съоръженията са демонтирани и изнесени извън площадката;
- Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Пловдив, Марица, Калояново, Стамболийски, Родопи, Перущица, Съединение, Кричим, Асеновград, Раковски, Садово, Брезово, Първомай, в землището на с. Цалапица, местност „Паша махала“ с издадено КР №355-Н0/2008 г. – обект с висок риск – предвиден за проверка през 2014 г.;
- Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Карлово и Хисаря“, гр.Карлово с издадено КР №347-Н0/2008 г. – обект с висок риск – предвиден за проверка през 2014 г.;

- Депо за неопасни и опасни отпадъци на КЦМ АД, гр. Пловдив, находящо се в местността Летището, землище на с. Катунца, Община Садово с издадено КР №308-Н0/2008 г. – обект със среден риск - предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Монди Стамболииски“ ЕАД гр. Стамболииски с издадено КР №123-Н1/2009г. – обект с висок риск – всяка година- предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Депо за неопасни отпадъци и Инсталация за биологично разграждане по закрит способ“, с. Шишманци с издадено КР №380-Н0/2009 г. обект с висок риск – предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Юпитер 05 ООД, гр. Пловдив с издадено КР №412-Н0/2011 г. обект със среден риск – предвиден за проверка през 2014 г.
- Община Асеновград „Регионален център за обезвреждане на твърди битови отпадъци-I-ви етап“ за общините Асеновград, Първомай, Садово, Куклен и Лъки с издадено КР №451-Н0/2013 г. обект с висок риск - предвиден за проверка през 2014 г.;
- ЕТ „Ангелов-Иван Ангелов“, гр.Пещера „Инсталация за интензивно отглеждане на птици, площадка с.Цалапица“ с издадено КР №459-Н0/2013г. – обект с нисък риск - предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Каменица“ АД-Пивоварна площадка гр.Пловдив с издадено КР №465-Н0/2013г. – обект със среден риск - предвиден за проверка през 2014 г.;
- „Винпром Пещера“ АД, гр.Пловдив-Спиртна фабрика, с. Катунца с издадено КР №466-Н0/2013г. - обект с висок риск - предвиден за проверка през 2014 г.

През 2014 г. са заложили 16 броя проверки на инсталации с издадени комплексни разрешителни.

На територията на РИОСВ - Пловдив има 8 дружества с издадени разрешителни по чл. 104, класифицирани като „Предприятия с висок рисков потенциал“ и 7 предприятия, които са класифицирани като „Предприятия с нисък рисков потенциал“. Проверките на предприятията с висок рисков потенциал се осъществяват най-малко веднъж годишно. Предприятията с нисък рисков потенциал се проверяват от РИОСВ - Пловдив веднъж на две години.Предприятията с издадени разрешителни за експлоатация по чл.104 от ЗООС на територията на област Пловдив са:

- „КЦМ“ АД гр.Пловдив с издадено Разрешително № 90/2007г., изменено с Решение№02-90/2012г., предприятие, класифицирано с висок рисков потенциал.Извършва се проверка всяка година за спазване условията, поставени в Разрешителното, предвиден за проверка за 2014 г.
- „Агрива“ АД гр. Пловдив , с издадено Разрешително № 39/2007г., изменено с Решение№01-39/2012г., предприятие, класифицирано с висок рисков потенциал.Извършва се проверка всяка година за спазване условията, поставени в Разрешителното, предвиден за проверка за 2014 г.

- „Инса ойл“ ООД, гр. Раковски, площадка с.Белозем, с издадено Разрешително № 16/2006г., изменено с Решение№03-16/2012г., предприятие, класифицирано с висок рисков потенциал. Извършва се проверка всяка година за спазване условията, поставени в Разрешителното, предвиден за проверка за 2014 г.
- „Инса Газ“ ООД, гр. Раковски, площадка с.Белозем, с издадено Разрешително № 3/2005г., изменено с Решение№01-03/2010г., предприятие, класифицирано с висок рисков потенциал. Извършва се проверка всяка година за спазване условията ,поставени в Разрешителното, предвиден за проверка за 2014 г.;
- „Ви-газ България“ ЕАД, гр. Бенковски, с издадено Разрешително № 09/2006г., изменено с Решение№01-09/2011г., предприятие, класифицирано с висок рисков потенциал. Извършва се проверка всяка година за спазване условията ,поставени в Разрешителното, предвиден за проверка за 2014 г.
- „Петролна база-Пловдив“ с оператор „Нафтекс Петрол“ ЕООД, с издадено Разрешително № 14/2006г., изменено с Решение№01-14/2010г., предприятие, класифицирано с висок рисков потенциал. Извършва се проверка всяка година за спазване условията, поставени в Разрешителното, предвиден за проверка за 2014г.
- „Петролно снабдителска база - Пловдив“ с оператор „Лукойл България“ ЕООД, с издадено Разрешително № 49/2007г., изменено с Решение №01-49/2010г., предприятие, класифицирано с висок рисков потенциал. Извършва се проверка всяка година за спазване условията, поставени в Разрешителното, предвиден за проверка за 2014 г.
- „Газтрейд“ АД, гр. Асеновград, с издадено Разрешително №137/2009г., предприятие, класифицирано с висок рисков потенциал. Извършва се проверка всяка година за спазване условията ,поставени в Разрешителното, предвиден за проверка за 2014 г.

През 2014 г. е предвидена проверка на 5 предприятия, класифицирани с нисък рисков потенциал – „Никас“ ООД, „Либхер Хаусгерете Марица“ ЕООД, „ВМЗ“ АД-площадка Иганово, „Еуроспед“ ЕООД и „Деметра Агрохимсервиз“ АД. Предприятията, класифицирани с нисък рисков потенциал - „Петролна база Първомай“ към ТД „Държавен резерв“ и „Петрол Газ“ ООД ще бъдат проверени следващата година.

2.3.1. Въздействие върху околната среда и изпълнение

На територията, контролирана от РИОСВ-Пловдив, развиват дейност обекти:

- попадащи в обхвата на приложение № 4 от ЗООС;
- попадащи в обхвата на приложение № 3 от ЗООС;
- с големи горивни инсталации, с неподвижни източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, инсталации за съхранение, товарене, разтоварване и превоз на бензини, инсталации за нанасяне на покрития, обекти и

дейности с озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове, източници на шум;

- подлежащи на контрол по отношение на формираните отпадъчните води, зауствани във водни тела;
- подлежащи на контрол по управление на отпадъци;
- с разрешения за търсене и проучване и концесии за добив с Решения по ОВОС;
- опазването на биологичното разнообразие и елементите на Националната екологична мрежа, както и устойчивото използване на биологичните ресурси.

При извършване на контролната дейност в тях се следи за спазване на екологичното законодателство по спазване на нормите за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителните за заустване, условията и мерките поставени в решенията по ОВОС, изпълнение на условията в КР, разрешителните по чл. 104 от ЗООС и разрешителните по управление на отпадъци.

От обектите с издадени комплексни разрешителни, влияние върху качеството на атмосферния въздух оказват: „КЦМ“ АД по отношение на замърсител *серен диоксид*, „Дружба стъklarски заводи“ ЕАД, площадка Пловдив по отношение на *азотните оксиди* и „Монди Стамболийски“ ЕАД по отношение на *неприятни миризми*.

При извършена проверка на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Карлово и Хисаря“, гр.Карлово – се констатира, че операторът не изпълнява заложените собствения мониторинг на емисиите на вредни вещества във въздуха, мониторинг на инфилтратата, мониторинг на повърхностни води, мониторинг шум, мониторинг подземни води. За констатираното неизпълнение е образувана административно наказателна процедура.

2.3.2 Съответствие със законодателството

Привеждането на контролираните дейности в съответствие с екологичното законодателство се осъществява чрез проверки на място и емисионни замервания. При констатиране на отклонения от нормативните изисквания на екологичното законодателство и превишение на допустимите емисионни норми и ограничения, се прилагат административно наказателни мерки – съставяне на актове за установено административно нарушение, издаване на наказателни постановления и налагане на санкции по чл.69 от ЗООС, както и съответните предписания за предприемане на необходимите мерки по спазването им с реални срокове.

От направения анализ на дейностите, извършвани на територията контролирана от РИОСВ-Пловдив и резултатите от проведения през 2013 г. контрол, се очертава тенденция към стремеж на все повече оператори да спазват изискванията на екологичното законодателство. Изпълнява се предвидения емисионен контрол, изграждат

се пречиствателни съоръжения за отпадъчни води, управлението на отпадъците се привежда в съответствие с нормативните изисквания.

При извършените планови проверки на инсталации с издадени комплексни разрешителни се констатира, че се прилагат НДНТ, определени в Решенията по ОВОС и в комплексните разрешителни.

От обектите с издадени комплексни разрешителни, влияние върху *качеството на атмосферния въздух* оказват: „КЦМ“ АД по отношение на замърсител серен диоксид, „Дружба стъklarски заводи“ ЕАД, площадка Пловдив по отношение на азотните оксиди и „Монди Стамболийски“ ЕАД по отношение на неприятни миризми.

С цел привеждане на дейностите в съответствие с екологичното законодателство от страна на операторите са предприети действия за преустановяване на замърсяването чрез изготвяне и поетапно реализиране на проекти и програми, които включват:

- „КЦМ“ АД – изгражда нова инсталация за оловно производство, която е съобразена с НДНТ. С реализирането на проекта се очаква емисионните норми по показател серен диоксид да бъдат спазени;

- „Дружба стъklarски заводи“ ЕАД, производствена площадка Пловдив – монтирани са пречиствателни съоръжения към ванни пещи № 2 и №4 и нискоемисионни горелки. Целта им е минимизиране на емисиите, които са проблем при високотемпературните процеси при производството на опаковъчно стъкло. Въпреки предприетите действия, изпускането на наднормени концентрации по показател азотни оксиди продължава;

- „Монди Стамболийски“ ЕАД – изготвена е програма, която предвижда монтиране на обезмирисителни инсталации към технологичните линии. През 2013г. от страна на оператора не са предприети реални действия по изпълнение на тази програма, извършват се проучвателни действия за обезмирисителната технология, която да бъде приложена.

Във връзка с обстоятелството, че все още не е преустановено замърсяването от „КЦМ“ АД и „Дружба стъklarски заводи“ ЕАД, през 2013 г. на операторите са наложени санкции по чл. 69 от ЗООС, а наложената на „Монди Стамболийски“ ЕАД текуща санкция за разпространение на миризми, която се обжалва от оператора и през 2013 г. не е потвърдена от Районен съд - Пловдив.

По отношение *качеството на водите*, констатациите са, че част от изградените локални пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води, поради недобра експлоатация и др. причини, работят с променлив ефект на пречистване, което определя тези обекти като рискови обекти по компонент води. Те са поставени на засилен контрол, като се прилагат всички административно - наказателни мерки, предвидени в законодателството по водите и ЗООС, за ограничаване на замърсяването от тях. Това са обекти предимно от хранително вкусовата промишленост.

През 2013 год. е въведена в редовна експлоатация пречиствателна станция за пречистване на производствени и битови отпадъчни води на обект „Манипулационен

пункт за преработка на плодове и зеленчуци" с. Катунца на „Куминяно фрут" ООД с. Катунца, което ще доведе до преустановяване замърсяването на р. Марица.

Извършена е реконструкция и разширение и е въведено в редовна експлоатация пречиствателно съоръжение за битови води на „Щека електроник България" ЕООД гр. Съединение.

За подобряване пречиствателния ефект е изграден микрофлотатор към ЛПСОВ на обект „Млекопреработвателно предприятие" в с. Леново, ползвано от „Рила милк" ЕООД с. Продановци. Предвижда се реконструкция и на биологичното стъпало. Изградено е и е въведено в експлоатация пречиствателно съоръжение на обект „Предприятие за преработка на плодове, зеленчуци и гъби" с. Царацово стопанисвано от „Кирови 4" ООД.

По отношение на управление на отпадъците:

Привеждането на контролираните дейности в съответствие с екологичното законодателство се осъществява чрез проверки на място, следи се изпълнението на планове и програми, реализирането на проектни разработки, контролира се изпълнението на условията в издадените Разрешителни документи. Работи се основно по изпълнение на ЗУО и подзаконовите му нормативни актове, като главната цел по прилагане на законовата рамка в областта на управление на отпадъците, е намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда, причинени от образуването и третирането на отпадъци, както и увеличаване отговорностите на замърсителите.

По отношение на шума от промишлени дейности:

От страна на оператора на „Каменица" АД, гр. Пловдив са предприети и реализирани мерки за обезшумяване на отдел опаковане. В резултат на корективните мероприятия няма превишаване на нормите за нощно ниво на шума.

По отношение на Обекти с разрешителни по чл. 104 от ЗООС:

Операторите, съхраняващи опасни химични вещества и смеси в количества посочени в приложение №3 на ЗООС, подлежат на издаване на разрешително по чл.104 от ЗООС с цел предотвратяване на промишлени аварии и последствията от тях.

3. Изпълнение на плана за преходната година

3.1. Общите и специфични цели, които е трябвало да постигнем

Главните цели през 2013 година са били насочени към опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда, поддържането на разнообразието на живата природа, разумното използване на природните богатства и ресурсите на региона и развитието на екологичната инфраструктура за подобряването на качеството на живот на българските граждани на основата на принципите на устойчивото развитие.

Основните цели, които РИОСВ – Пловдив се е стремил да постигне през 2013 г., са насочени към:

- Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването чрез извършване на проверки в обекти с издадени комплексни разрешителни;

- Достигане на нормите за качество атмосферния въздух в РОУКАВ „Агломерация Пловдив“ с цел защита здравето на хората и околната среда, чрез анализ на резултатите от провеждани от операторите собствени непрекъснати и собствени периодични измервания;
- Постигане по-добро състояние на повърхностните и подземни води, чрез ефективен контрол на обектите, формиращи отпадъчни води и спазване на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителните за заустване във водни обекти;
- Устойчиво управление на отпадъците, чрез постоянен контрол на съоръженията за третиране на отпадъци и условията в издадените разрешителни. Въвеждане на системи за разделно събиране на отпадъците и увеличаване дела на отпадъците за оползотворяване. Намаляване замърсяването от нерегламентирано изхвърляне на отпадъци;
- Предотвратяване на възможността от възникване на големи аварии с опасни вещества и последствията от тях, чрез проверки по регламент REACH и разрешителни по чл. 104 от ЗООС;
- Намаляване на шумовите нива излъчвани в околната среда от промишлени дейности;
- Опазването на биологичното разнообразие и елементите на Националната екологична мрежа, както и устойчивото използване на биологичните ресурси;
- Реализация на устройствените планове и на инвестиционните проекти в селищните и извънселищните територии и зоните им на влияние по отношение изпълнение на условията и мерките в решенията по ОВОС и ЕО;
- Повишаване съзнанието и културата на обществеността в сферата на околната среда и устойчивото ѝ развитие. Подобряване достъпа до информация и участие на обществеността във вземане на решения.

В тази връзка постигнатите специфични цели по направления са :

- В резултат на дейността на РИОСВ по Закона за чистотата на атмосферния въздух от страна на голяма част от операторите са предприети действия за привеждане на дейностите в съответствие с екологичното законодателство и преустановяване на замърсяването. Изпълнява се предвидения емисионен контрол, като по-голямата част от оценката на представените доклади от проведени периодични измервания показват спазване на емисионните норми;
- В следствие на засиленият контрол от страна на РИОСВ- Пловдив на операторите, титуляри на разрешителни за заустване, издадени съгласно ЗВ и КР съгласно ЗООС, по спазване на условията и индивидуалните емисионни ограничения, се констатира, че се увеличава броя на операторите, които предприемат действия за проектиране и изграждане на нови, разширение и реконструкция на съществуващи локални

съоръжения за пречистване на отпадъчните води, с цел да се постигне по –добро качество определено от нормите в разрешителните, и се преустанови замърсяването на водоприемниците.

- Усилено е упражняван контрол за недопускане образуването на нерегламентирани замърсявания, както и проверки на търговски обекти по „продуктови такси полимерни опаковки“ и пунктове за изкупуване на отпадъци;
- В резултат от извършените проверки в билкозаготвителните пунктове се наблюдава намаляване на нарушенията по Закона за лечебните растения. Относно защитените видове на територията на цялата страна, съгласно Закона за биологичното разнообразие, гражданите изпълняват законовото изискване да уведомяват РИОСВ при намерени мъртви или в безпомощно състояние екземпляри. Във връзка с контрола на защитените територии не се наблюдава тенденция към увеличаване нарушенията по режимите, заложи в Закона за защитените територии;
- Извършени са проверки на всички заложи в плана за 2013 г. инсталации с издадени комплексни разрешителни, както и проверка и пломбиране на инсталация с цел преустановяване на производството в промишлен мащаб чрез химична обработка на вещества или групи вещества- т.4.4. Инсталации за производство на биоциди или продукти за защита на растенията от Приложение №4 на Закона за опазване на околната среда.
- В резултат на контрола по изпълнение на условията в Решенията по ОВОС, не са констатирани несъответствия с екологичното законодателство;
- Фирмите са предприели действия по изпълнение на изискванията относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Регламент 1272/2008 г. относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси;
- Проверените оператори, извършващи дейности по ЗОПОЕЩ са изготвили или актуализирали собствена оценка, като акцент е поставен върху определяне на конкретни превантивни и оздравителни мерки и тяхното остойносттаване в зависимост от спецификата на производството;
- През 2013 г. в Публичния Регистър на операторите, които извършват дейностите по Приложение №1 от ЗОПОЕЩ, публикуван на интернет страницата на МОСВ, са заведени 56 бр. нови оператори (с 26 бр. повече от предходната година), осъществяващи дейността си на територията на РИОСВ – Пловдив;
- През 2013 г. няма регистриран случай на причинени екологични щети или непосредствена заплаха за възникване на екологични щети, съответно няма издадени заповеди за прилагане на превантивни/оздравителни мерки съгласно ЗОПОЕЩ;

- В резултат от проверките по ЗЗШОС от страна на предприятията са предприети и реализирани мерки за ограничаване и намаляване на нивата на шума в мястото на въздействие.

3.2.Исходна информация и резултати

През 2013г. регистрираните обекти за контрол на територията на РИОСВ – Пловдив са **1491** бр. Планирани за проверка са **597** обекта.

От тях:

- Оператори на Инсталации с издадени комплексни разрешителни - планирани 13 бр. инсталации за проверка по изпълнение на условията в издадените комплексни разрешителни – извършени са 13 бр. проверки, като 2 от тях бяха добавени след издаването на КР и бяха включени за планов контрол през второто полугодие на 2013 г.;
- 69 бр. комплексни проверки по няколко компонента и/или фактори – извършени са 68 проверки на място и 1 проверка по документи с чек лист;
- обекти по чл. 104 – планирани 9 обекта – извършени 9 проверки.

Проверени са **1046** обекта, от които **469** обекта по планов контрол и **577** обекта – извънпланово.

Основна констатация от проверките по съответните обекти е, че голяма част от фирмите не обръщат необходимото внимание на законодателството по околна среда и без извършване на регулярни проверки от РИОСВ на място проблемите и нарушенията, които се допускат, не могат да се решат своевременно.

Във връзка с контролната дейност на РИОСВ – Пловдив през 2013 г. са извършени **1456** проверки, от които **546** планови и **910** извънпланови проверки. От извънплановите проверки: 135 бр. са реагиращи (по жалби и сигнали, аварии и бедствия), 166 бр. са проверки за последващ контрол по изпълнение на направените предписания, 43 бр. са направени по Заповед на Министъра, а останалите проверки са свързани с процедури по регулаторни режими, разпореждане на МОСВ, по искане на прокуратура или полиция, продуктови такси, проверки на населени места по ЗУО, държавни приемателни комисии, чл.119 от ЗУО, искане на други институции, проверки за налагане, промяна и отмяна на санкции, нови обекти, процедури по КР и др.

В резултат на контролната дейност на РИОСВ – Пловдив за неспазване на екологичното законодателство през 2013 год. са съставени **84** акта и са наложени:

- **70** наказателни постановления на обща стойност **218200** лв., както следва - имуществени санкции за сумата от 179500 лв.; глоби на физически лица в размер на 38700 лв.;
- **13** наказателни постановления за налагане на санкции - на обща сума **49414,39** лв.

3.3 Оценка

През 2013 г. продължи успешно да се прилага интегриран подход в осъществяването на контролната дейност чрез извършване на комплексни проверки.

Извършените проверки на 469 обекта от заложените в годишния план 597 обекта прави изпълнението на плана 78,56%. Главна причина да не бъдат проверени всички обекти е големият брой допълнителни задачи, които възникват през годината.

Имайки предвид основните и специфични цели, поставените задачи и постигнатите резултати, може да се отчете, че изпълнението на годишния план за 2013 година е постигнато на много добро ниво.

Планираните обекти за 2014 г. са определени след анализ на риска и съобразно наличния човешки ресурс в РИОСВ – Пловдив.

Класифицирането е извършено съгласно указанията на МОСВ – София за изготвяне на годишния план.

Планираните обекти за контрол през 2014г. се разпределят, както следва:

- Обекти с „висок риск“ – 40 бр.
- Обекти със „среден риск“ – 179 бр.
- Обекти с „нисък риск“ – 439 бр.

В категорията обекти с „висок рисков потенциал“ попадат 11бр. обекти с издадени комплексни разрешителни, 8 дружества с издадени разрешителни по чл. 104 от ЗООС, обекти с многократно подадени жалби и сигнали и констатирани нарушения на екологичното законодателство, обекти, които са обект на обществен интерес.

През последните години е постигнат голям напредък в планирането на контролната дейност. Регистърът на обектите, подлежащи на контрол от страна на РИОСВ – Пловдив се актуализира своевременно и броя на контролираните обекти се е увеличил само през последната година с 481 броя. Успешно е наложен комплексния модел в контролната дейност. Създадена е организация за координиране на контролната дейност с Басейнова дирекция „Източно беломорски район“ и Регионална лаборатория „Пловдив“ на ИАОС.

4. Планирано изпълнение за годината

Контролирани обекти от РИОСВ – Пловдив – **1972** бр.

За 2014 година се планира да бъдат проверени **658** обекта.

От тях **65 бр.** /обекти, на които няма издадени КР/ ще бъдат проверени комплексно по няколко компонента и/или фактори.

Комплексните проверки през 2014 г. са определени с цел по-ефективен контрол, икономия на финансов ресурс, както и по-голяма прозрачност и информираност на обществото.

4.1 Приоритети

От извършения анализ на риска и направеното класифициране на обектите през 2014 г. приоритетите на РИОСВ - Пловдив са:

- Проверка на обекти с комплексни разрешителни – 16 бр., от тях определени като обекти с висок риск – 11 бр., обекти със среден риск – 3 бр. и обекти с нисък риск – 2 бр./Справка 6.4/;
- Проверка на обекти с издадени разрешителни по чл. 104 от ЗООС - 8 дружества с издадени разрешителни по чл. 104, класифицирани като „Предприятия с висок рисков потенциал“ и 5 предприятия, които са класифицирани като „Предприятия с нисък рисков потенциал“/Справка 6.5/;
- Комплексни проверки на обекти по компонентите на околната среда и/или фактори, които им въздействат – 65 бр./Справка „Комплексни проверки“/;
- Проверки в обекти съгласно заложените срокове в екологичното законодателство и издадените разрешителни;
- Проверки в обекти, съгласно утвърден от МОСВ график за емисионен контрол по компоненти въздух и отпадъчни води;
- Контролни измервания на шум в околната среда на обекти в близост до зони и територии с нормирани стойности на нивата на шум;
- Предотвратяване и намаляване на образуването на нерегламентирани замърсявания на населени места, контрол на обекти, попадащи в обхвата на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след които се образуват МРО, контрол на изпълнението на изискванията на ЗУО, относно разделното събиране на отпадъци от опаковки и МРО;
- Проверки на обекти, за които многократно са постъпвали жалби;
- Проверки на защитени територии и защитени зони;
- Провеждане на процедури по обявяване на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, както и разширение на мрежата от защитени територии;
- Дейности по съхраняване на биологичното разнообразие и устойчивото управление на резерватите.

4.2 Общи и специфични цели

Въз основа на описаните в т.4.1. приоритети целите на контролната дейност на РИОСВ-Пловдив през 2014 г. са:

- Постигане на добро състояние на повърхностните и подземни води в контролирания район, чрез осъществяване на контрол на обектите, формиращи отпадъчни води със съдържание на вредни, и опасни вещества, проверка на обекти с издадени разрешителни за заустване по ЗВ и КР съгласно чл.117 от ЗООС и обекти от списъка за задължителен емисионен контрол;

- Устойчиво управление на отпадъците. Въвеждане на разделно събиране на отпадъците с цел увеличаване на дела на отпадъците, подлежащи на рециклиране или оползотворяване. Депониране на отпадъците в съоръжения, отговарящи на нормативните изисквания;
- Контрол на промишлените източници на емисии на вредни вещества и оказване на съдействие на общинските власти чрез участия в програмни съвети;
- Намалване и предотвратяване на неблагоприятното въздействие от изменение на климата, чрез осъществяване на контрол в обекти, използващи озоноразрушаващи вещества и такива с издадени разрешителни за парникови газове;
- Предотвратяване на големи промишлени аварии с опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях чрез проверки на обекти по регламент REACH и с издадени разрешителни по чл. 104 от ЗООС;
- Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването;
- Намалване на промишленото замърсяване, предотвратяване и отстраняване на екологични щети чрез контрол на обектите с по-висок рисков потенциал, извършващи две или повече дейности по Приложение 1 към чл.3 т.1 от ЗОПОЕЩ, както и такива, за които са получавани жалби и сигнали. В тази връзка целевите обекти за проверка през настоящата година се предвижда да бъдат предимно розоварни и производства на химични продукти. Ще се акцентира върху популяризиране сред отговорните лица на възможността за сключването на застраховки за екологични щети, съгласно разпоредбите на ЗОПОЕЩ, като финансов инструмент за обезпечаване изпълнението на превантивните и оздравителните мерки;
- Контрол по цялостно спазване на екологичното законодателство на обекти с регистрация по Схемата на Общността за управление на околната среда и одит (EMAS), включително и новосертифицираните през 2013 г.
- Опазване на защитените растителни и животински видове и техните местообитания. Опазване и устойчиво използване на биологичните ресурси. Изпълнението на програмите и проектите, включени в плановете за управление на защитени територии и опазване на биологичното разнообразие;
- Предприемане и реализиране на мерки за ограничаване и намалване на наднормените нива на шума от промишлени дейности в близост до зони и територии с нормирани стойности.
- Повишаване съзнанието и културата на обществеността в сферата на околната среда и устойчивото ѝ развитие.

4.3 Процедури за планови и извън планови проверки

Текущият контрол на обектите се осъществява чрез планови и извънпланови проверки. Проверките се извършват чрез посещение на място и по документи.

Извършване на проверка на място в обекта се осъществява в присъствието на представител на ръководството или специално упълномощено за целта лице. От страна на контролния орган се представя основанието за проверката и нейната цел. Резултатите се оформят в констативен протокол, съгласно утвърден от МОСВ образец. При констатирани несъответствия с екологичното законодателство се дават предписания, които са задължителни за изпълнение, с конкретен срок и отговорно лице.

Извън плановите проверки се извършват при постъпили жалби и сигнали за нарушение на екологичното законодателство, по искане на други контролни органи за съвместни проверки, при откриване на нови обекти и др.

4.4 Процедури за координиране с други контролни органи

При извършване на проверки в обекти с участието и на други контролни органи от страна на РИОСВ - Пловдив се предприемат действия по своевременно уведомяване на участниците в проверката, за естеството на проверката, деня и часа на извършването ѝ.

Извършване на проверки на обекти с разрешителни по чл. 104 от ЗООС се осъществява от междуведомствена комисия, чийто състав е утвърден от Министъра на околната среда и водите. В комисията участват представители на РИОСВ, „Пожарна безопасност и защита на населението“ /ПБЗН/, Инспекция по труда, Общинска и Областна администрация. За всяка проверка се издава заповед от директора на РИОСВ-Пловдив, като участниците в проверката и ръководството на обекта се уведомяват предварително.

Проверките на инсталации с издадени комплексни разрешителни се извършва съвместно с представители на БД ИБР – Пловдив. За целта се изпраща писмо до оператора и БД ИБР - Пловдив с предварителна програма за проверката. Изготвя се поименна заповед от директора на РИОСВ - Пловдив за експертите, които участват в проверката.

При извършване на проверки по жалби и сигнали и аварийни ситуации се действа съобразно вътрешните правила на РИОСВ - Пловдив и процедурите, утвърдени от директора на РИОСВ – Пловдив, като задължително проверките се извършват в присъствие на жалбоподателя и овластени лица.

4.5. Процедури за преглед/актуализация

Изпълнението на Плана за контролната дейност на РИОСВ – Пловдив се следи чрез:

- междинно отчитане – седмични справки, месечни справки, месечен отчет, тримесечен отчет, годишен отчет;
- доклад за състоянието на околната среда.

Процедурите за преглед на плана на РИОСВ - Пловдив обхващат следните действия:

- стриктно попълване на регистъра за извършените проверки и дадени предписания;
- изпълнение на заложените проверки;
- преглед за постигнатите ефективни показатели;
- преглед на обема, ресурсното осигуряване, техническата инфраструктура, персонал, квалификация, наличен бюджет и време;
- предприемане на подходящи превантивни и коригиращи действия за постигане целите и показателите от планираните проверки;
- документиране.

С цел ефективно планиране и координация на работата в инспекцията всяка седмица се изготвя план - график за предстоящите проверки.

II. Приложение : Таблична част (таблици във формат Excel)